LAUSUNTO

21.3.2017

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

VNS 2/2017 vp Valtioneuvoston selonteko ruokapolitiikasta Ruoka2030 Suomi-ruokaa meille ja maailmalle

Elintarviketeollisuusliitto ry:n lausunto ruokapoliittisesta selonteosta

Elintarviketeollisuusliitto (ETL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston ruokapoliittisesta selonteosta. Dokumentilla, joka tarkastelee suomalaisen elintarvikeketjun kilpailukyvyn ja ruuantuotannon säilymisen mahdollisuuksia Suomessa on yhä tärkeämpi rooli ympäristöltään epävakaassa ja nopeasti muuttuvassa maailmassa. Nyt jos koskaan on tärkeää kiinnittää huomiota ruokajärjestelmän keskeisiin haasteisiin, vahvistaa kotimaisen ruokaketjun menestymisen edellytyksiä sekä tuoda ennustettavuutta koko elintarvikeklusterille.

Ruokapolitiikalla tähdätään vastuulliseen ja kestävään ruuantuotantoon ja kulutukseen sekä taloudellista ja yhteiskunnallista hyvinvointia tuottavaan ruokajärjestelmään. Ruokapoliittisen selonteon tavoitteena on parantaa ruokajärjestelmän tuottamaa kokonaisarvonlisää eli luoda toimintaympäristö, joka mahdollistaa ruokajärjestelmässä toimiville yrityksille kyvyn tuottaa korkean arvonlisän tuotteita ja palveluita. Arvonlisäys muodostuu maksetuista palkoista ja pääomasta. Näin ollen ruokapoliittisen selonteon kaikkien toimenpiteiden tulisi parantaa ruoka-alan työllisyyttä ja lisätä investointeja.

> *Ruoka2030 Suomi-ruokaa meille ja maailmalle -selonteon keskeisimmät viisi kokonaisuutta ovat: kannattava ja toimiva ruokaketju, kestävä säädösympäristö, korkea resurssitehokkuus, terveyden ja ravitsemuksen kokonaisvaltainen edistäminen sekä osaamisen ja tutkimuksen lisääminen. Kuudes tärkeä tekijä on ruokaketjussa tehtävä yhteistyö, mitä ilman suomalaisen ruokajärjestelmän kilpailukyky ei voi kehittyä.*

Kannattava ruokaketju ja toimiva kilpailu

Suomalainen elintarvikeketju tuottaa tänä päivänä paljon taloudellista ja yhteiskunnallista hyvinvointia. Ruokaketjun yhteenlaskettu arvonlisäys on 10 miljardia euroa ja se työllistää 300 000 henkilöä eli 12 prosenttia kaikista työllisistä.

> *Yritystoiminnan kannattavuus ja toimiva ruokaketju ovat lähtökohtia arvonlisän kasvattamiselle*.

Elintarviketeollisuusliitto ry
Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund
Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
info@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation
Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
info@etl.fi • www.etl.fi

Alkutuotannon kannattavuus on elintarviketeollisuuden etu, sillä elintarviketeollisuuden 11,2 miljardin euron liikevaihdosta kaksi kolmasosaa muodostuu maitotalouden, lihanjalostuksen sekä mylly- ja leipomoliiketoiminnan sektoreilta, jotka ovat samalla maatalouden suurimmat tuotantosuunnat.

> *Alkutuotannon säilymisen edellytyksenä on, että EU:n yhteinen maatalouspolitiikka huomioi myös vuoden 2020 jälkeen Suomen erityispiirteet tuotannon ohjaamisessa eri tukijärjestelmissä ja rahoituksessa. Tukipolitiikan tulisi olla myös mahdollisimman pitkäjänteistä ja ennustettavaa.*

Tuottajien ja kuluttajien etuna on, että ruokia ja juomia jalostavat yritykset, joista 80 prosenttia on pk-yrityksiä, ovat myös taloudellisesti vakaita ja kyvykkäitä tuottamaan korkean lisäarvon brändituotteita, joita pystytään myös viemään maailmamarkkinoille.

Suomalaiset ruoka- ja juomayritykset työllistävät tänä päivänä 38 000 henkilöä. Työllistäjänä elintarviketeollisuus on kirinyt kemianteollisuuden tai metsäteollisuuden edelle ja on lähes yhtä suuri kuin elektroniikka ja sähköteollisuus.

> *Työllisyyden lisääminen edellyttää tilauskirjojen täyttymistä ja tuotantokapasiteetin parempaa käyttöasetta. Arvonlisän kasvattamiseen tarvitaan myös investointeja kiinteään omaisuuteen sekä panoksia tuotekehitys-, tutkimus- ja innovointiprosesseihin.*

Ruokaketjun kasvu tulee elintarvikeviennistä ja sen tukeminen on huomioitu laajasti selonteossa. Vientimarkkinoille lähteminen ja siellä onnistuminen on pitkän tien takana.

> *Tämän vuoksi on tärkeää, että vientiosaamiseen, vientiä tukevaan viranomaisresursointiin ja FoodFromFinland -elintarvikevientiohjelman jatkuvuuteen panostetaan.*
>
> *Lisäksi vientiin liittyvien ja viranomaispalvelujen toimintojen mahdollistamiseksi tarvitaan pitkäjänteinen ratkaisu riittävien asiantuntija- ja taloudellisten resurssien turvaamiseen. Viranomaisten tehtävät elintarvikealan vientitoimissa tulee kirjata selkeästi lainsäädäntöön.*

Erityisen suuri tarve viranomaistoiminnoille on edelleen eläinperäisten tuotteiden viennin mahdollistamisessa ja ylläpitämisessä. Vientilupavaatimusten on ennustettu kasvavan tulevaisuudessa myös muilla elintarvikesektoreilla. Elintarvikevienti on aina ollut ja tulee olemaan poliittisesti herkkä osa-alue valtioiden ja kauppa-alueiden välisessä kanssakäymisessä. Kauppaosapuolien muista ongelmista ja kriiseistä seuraa nopeasti elintarviketuonnille asetettavia lisävaatimuksia tai kieltoja, joiden selvittämiseen tarvitaan monenlaisia viranomaisvakuutteluja, tarkastuksia, tiedonvaihtoa ja diplomatiaa.

Ilman selkeitä säädöskirjauksia viennin viranomaistoiminnoilta puuttuu pitkäjänteisyys ja pohja rahoituksen saamiselle toimien hoitamiseen. Tällä hetkellä esim. Eviran vientiin liittyviä tehtäviä ei ole selkeästi kirjattu kansalliseen lainsäädäntöön ollenkaan. On erittäin suuri vaara, että nyt aikaansaatu hyvä toimintamalli Evirassa romuttuu kahden vuo-

den kuluttua, jolloin erityisrahoitukset vientiin ovat katkolla (lisäbudjetti- ja kärkihankevarat) ja palataan takavuosien elintarvikealan yritysten kannalta katsottuna erittäin epätyydyttävään tilanteeseen. Viranomaistoimintoihin tulisi löytyä rahaa valtion budjetista, eikä rahoituksen saamista tulisi tässä vaiheessa jättää avoimeksi seuraavan kahden vuoden jälkeiselle ajalle. Vertailun vuoksi naapurimaassa Ruotsissa vastikään laaditussa elintarvikestrategiassa tehtiin viennin osalta tavoitteelliset kirjaukset viranomaistoiminnalle ja sen rahoittamiselle elintarvikeviennin kasvattamiseksi[1].

Elintarviketeollisuus kannattaa toimenpidettä, jolla parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä sekä luodaan edellytyksiä suomalaisten korkean lisäarvon elintarvikkeiden viennille.

> *Elintarviketeollisuuden ja alkutuotannon kannattavuuden kannalta on tärkeää, että meillä on aktiivisia toimenpiteitä myös peruselintarvikkeiden ja elintarvikeraaka-aineiden viennille. Suomessa tarvitaan tulevaisuudessakin myös peruselintarvikkeiden valmistusta, mikä luo pohjan kannattavalle lisäarvotuotteiden kehittämiselle ja valmistamiselle. Muussa tapauksessa peruselintarvikkeet korvautuvat tuontituotteilla.*

Suomen elintarvikemarkkinat ovat pienet, kypsät ja keskittyneet. Vaikka kotimarkkinoiden ei ennusteta kasvavan, tulisi kilpailun edistämiseen kotimarkkinoilla panostaa ja mahdollistaa elintarvikeketjun kysyntälähtöinen ohjaus.

> *Selonteon toimenpide, jolla tavoitellaan parempaa ymmärrystä elintarvikemarkkinoista kannustamalla elintarvikeketjun yrityksiä yhteisen markkina- ja kuluttajaseurannan laatimiseen, on erittäin tervetullut.*

Tieto kuluttajien ostokäyttäytymisestä lisää muun muassa elintarvikeketjun läpinäkyvyyttä ja tervehdyttää kotimarkkinoiden kilpailua. Tiedon hyödyntämisen mahdollisuudet ovat rajattomat alkaen teollisuuden tuotekehityksestä ja päättyen alkutuotannon tuotannonsuunnitteluun.

Kestävä säädösympäristö

Elintarvikeketjun osat ovat ylivoimaisesti eniten säänneltyjä aloja. Elintarviketeollisuuden sääntelystä 90 % on EU-tasoista sääntelyä. Kansallisesti elintarvikeketjua säänneltäessä on muistettava, että uudet säädökset eivät heikennä kykyämme kohdata sisämarkkinoilta tulevaa kilpailua.

> *Selonteon toimenpide, jonka tavoitteena on keventää sääntelyä ja sen toimeenpanoa ja taata koko ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja yritysten toimintaedellytyksiä on erittäin kannatettavaa.*

[1] En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet, s. 70-72. http://www.regeringen.se/contentassets/256cc25ab5a84db7a76730abb9cc3773/en-livsmedelsstrategi-for-sverige-fler-jobb-och-hallbar-tillvaxt-i-hela-landet-prop-2016-17-104.pdf

Elintarvikkeita koskevassa lainsäädäntötyössä on huomioitava säädösehdotusten ja -muutosten taloudelliset vaikutukset elinkeinolle. Kansallisia elinkeinon toimintaa tai kilpailukykyä rajoittavia ja kustannuksia lisääviä poikkeuksia ja lisävaatimuksia ei tule laatia. Lainsäädännön vaikutusarvioinneissa on oltava mukana vaikutus kansainväliseen kilpailukykyyn. Suomalaisten yritysten on oltava kansainvälisesti kilpailukykyisiä myös kotimarkkinoilla.

Lainsäädännön vaihtoehtona on itsesääntely. Se on monesti sääntelyä nopeampi ja toimivampi tapa parantaa yritystoiminnan kannattavuutta sekä lisätä Suomen kilpailuetua suhteessa muihin EU-maihin.

> *Itsesääntely tarjoaa lainsäädäntöä runsaamman keinovalikoiman monitahoisten ongelmien ratkaisemiseksi.*

Esimerkiksi viljelijän neuvotteluasemaa voidaan parantaa porautumalla itsesääntelyn keinoin niihin ongelmakohtiin, missä ongelmia on. Keskuskauppakamarin mainonnan eettinen neuvosto on jo vuosikymmenien ajan varmistanut itsesääntelyn avulla, että Suomessa mainonta on vastuullista ja noudattaa sille asetettuja pelisääntöjä.

Hyvä esimerkki vapaaehtoisesta sääntelystä on myös energiatehokkuusdirektiiviä Suomessa toimeenpaneva energiatehokkuussopimusmalli. Energiatehokkuussopimusten avulla elintarviketeollisuus on onnistunut säästämään vuositasolla energiaa 260,1 GWh, vähentämään hiilidioksidia 81 kilotonnia ja karsimaan kustannuksiaan 13,5 miljoonan euron edestä vuosina 2008-2015 tehtyjen toimenpiteiden avulla.

Korkea resurssitehokkuus

ETL pitää hyvänä selonteon kirjauksia ruokakulttuurista ja ruuan arvostuksesta. On hyvä, että luvussa on tuotu esille hävikkikeskustelu ja hävikin vähentäminen. Hävikin syntyminen ja ruoan arvostus tai arvostuksen puute ovat kytköksissä toisiinsa. Selonteon toimenpiteissä ruuan arvostuksen lisäämiseksi painottuvat lasten ja nuorten ruokakasvatus, mikä pitkällä aikajänteellä onkin tärkein keino tulevien kuluttajien ruokatajun parantamisessa.

Hävikistä puhuttaessa on tärkeää erottaa syömäkelpoinen ja -kelvoton jae toisistaan ja hahmottaa ruokajärjestelmä kokonaisuutena, jolloin voidaan välttyä ruokaketjun toimijoiden ja kuluttajien turhalta syyllistämiseltä ja hävikin vähentämispotentiaalin yliarvioinnilta. Syömäkelpoisen, ns. ylijäämäruuan vähentämiseksi on jo kehitetty uusia digitaalisia liiketoimintamalleja, perustettu uudenlaisia yhteistyöverkostoja ja -jakelukanavia sekä erilaisin tiedotuskampanjoin panostettu kuluttajien tietoisuuden lisäämiseen.

> *On hyvä, että selonteossa on tunnistettu ruokajärjestelmä kokonaisuutena, jossa eri toimijoilla on oma roolinsa ja mahdollisuutensa vaikuttaa muodostuvaan hävikkiin. Ruokaketjun eri toimijoiden yhteistyötä, itsesääntelyä ja seurannan ja mittariston kehittämistä tulisikin edelleen kehittää ja pidättäytyä laatimasta hävikistä lainsäädäntöä.*

Elintarviketeollisuudessa on jo pitkään tehty töitä raaka-aineiden ja resurssien tehokkaaksi hyödyntämiseksi. Elintarvikeala onkin bio- ja kiertotalouden ytimessä: elintarviketeollisuuden tuotteet perustuvat biopohjaisiin ja uusiutuviin raaka-aineisiin. Lisäksi tuotannossa päätuotteiden ohella syntyviä sivuvirtoja voidaan hyödyntää lukuisin tavoin.

Elintarviketeollisuusliitto selvitti v. 2016 jäsenyritystensä päätuotteiden ohella syntyviä sivuvirtoja ja niiden hyödyntämistapoja. Selvityksen tulosten perusteella elintarviketeollisuudessa ei synny sellaisia elintarvikeperäisiä sivuvirtoja, joita ei voitaisi hyödyntää. Niitä hyödynnetään paitsi toisten elintarviketuotteiden valmistuksessa, myös esimerkiksi rehuna, lannoitteina tai biopolttoaineiden valmistuksessa. Elintarviketeollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseen liittyy runsaasti liiketaloudellista lisäpotentiaalia. Tällä hetkellä sen toteuttamista hidastavat mm. logistinen tehottomuus, jakeista perittävät porttimaksut sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus.

Alalla jo toteutettujen toimenpiteiden ohella bio- ja kiertotalous tarjoavat lukuisia uusia mahdollisuuksia resurssitehokkuuden edistämiseksi elintarvikealalla sekä myös yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Aihepiirin monimuotoisuus edellyttää nykyistä parempaa koherenssia eri lainsäädäntö- ja politiikkalohkojen välillä (mm. tuotteita, jätteitä ja lannoitteita koskeva sääntely) sekä mm. tuotannon sivuvirtoja koskevien määritelmien ja niitä koskevien tulkintojen yhdenmukaistamista. Myös joustavuus on avainsana bio- ja kiertotaloutta koskevien käytäntöjen edistämisessä.

Terveyden ja ravitsemuksen kokonaisvaltainen edistäminen

Arvostus ja terveys lähtevät ruokakasvatuksesta, joka on kirjattu uusiin opetussuunnitelmiin aiempaa kattavammin. Kouluruokailu ja ruoka tarjoavat laaja-alaisen oppimisympäristön. Selonteon toimenpiteissä nostetaan hyvin esille ruoka-ja ravitsemusnäkökulman sisällyttäminen eri oppiasteisiin mukaan lukien opettajakoulutus. Tuetun kouluruokailun jatkuminen on avainasemassa edistettäessä ravitsemuksellisesti tasa-arvoista yhteiskuntaa.

Ruuasta ja ravitsemuksesta on nykyään tietoa enemmän kuin koskaan, mutta yhteiskunnan ja viestintäympäristön muutoksen myötä kuluttaja kokee olevansa ravitsemusasioissa hämmentyneempi kuin koskaan.

> *ETL pitää erittäin hyvänä, että selonteossa ruokakasvatus nähdään keskeisenä keinona edistää myös yksilön elämän hallintaa, hyvää ravitsemusta ja kansanterveyttä. ETL haluaa jatkaa hyvää vuoropuhelua ruoka-alan toimijoiden ja ravitsemusasiantuntijoiden kanssa ja osallistua yhteistyössä ravitsemussuosituksia tukevan myönteisen ruokapuheen ja ruokailon välittämiseen.*

Kansalaisten ravitsemus ja terveys ovat pitkällä aikavälillä kohentuneet merkittävästi, joskin suhteessa kulutukseen nähden liiallisen energian saannin myötä lihavuuden tuomat kansanterveysriskit ovat erityisesti lapsilla ja nuorilla huolestuttavia. Ravitsemus- ja terveysnäkökohdat ja kuluttajien tarpeet huomioiva tuotekehitys on yrityksille kilpailu-

keino ja keskeinen osa yritysten vastuullista toimintaa. Pidämme hyvänä, että selonteossa kaikki toimijat ruokajärjestelmässä halutaan sitoutuvan edistämään väestön terveyttä ja ravitsemusta lisäämällä eri ryhmien mahdollisuuksia tehdä terveyttä edistäviä ruokavalintoja.

Selonteolla pyritään lisäämään ruokajärjestelmässä toimivien yritysten kyvykkyyttä tuottaa korkean arvonlisän tuotteita ja palveluita. Ravitsemus- ja terveyskysymykset ovat osa ruokapolitiikkaa ja siksi myös ravitsemukseen ja terveyden edistämiseen liittyvien toimenpiteiden vaikutuksia työllisyyteen tai investointimahdollisuuksiin tulee arvioida tarkasti.

> *ETL kannattaa selonteossa esitettyä ruokapoliittisen talouslaskelman laadintaa ja ehdottaa, että ravitsemuksen edistämisen taloudelliset ohjauskeinot arvioidaan osana kokonaisvaltaista talouslaskelmaa.*

Hyvä ruokaturvallisuus ylläpitää kansalaisten terveyttä ja vahvistaa kotimaisen ruoka-ketjun ja ruokakulttuurin arvostusta. Elintarviketurvallisuus on lain mukaan aina toimijan vastuulla. Vain kannattava yritystoiminta mahdollistaa elintarviketurvallisuuden kannalta vastuullisen toiminnan. Monet elintarviketeollisuusyritykset ovat investoineet lainsäädäntöä korkeampaa ruokaturvallisuustasoa vaativiin, ulkopuolisten auditoimiin tuoteturvallisuusjärjestelmiin, esim. FSSC-22000. Valvontaa tulisi tehostaa poistamalla päällekkäisyyksiä ja hyödyntämällä valvonnassa mahdollisuuksien mukaan em. järjestelmien tuottamaan tietoa.

> *ETL pitää erittäin hyvänä toimenpidekirjauksena, että viranomaisvalvonnan riskiperusteisuutta ja asiakaslähtöisyyttä kehitetään ja sen valtakunnallisesta yhtenäisyydestä huolehditaan. Tämä on jo selvästi havaittavissa yhteistyön kehittymisenä entisestään ja toimijoiden näkökulman aiempaakin parempana kuulemisena.*

Tutkimus, neuvonta ja osaamisen kehittäminen

Ruokaketjuun liittyvää tutkimusta tulee jatkossakin tehdä ja sitä tulee tukea. Viime vuosina tutkimusrahoitus on vähentynyt ja elintarvikealan yliopistotason resursseja on vähennetty tuntuvasti.

> *ETL pitää hyvänä, että selonteossa halutaan varmistaa, että Suomessa tehdään ruokajärjestelmän tutkimusta ja varmistetaan alaan liittyvä laadukas ja monitieteinen koulutus. Tällä mahdollistetaan osaamisen, innovoinnin ja alan kehittyminen. Tutkimusta ja pitkäjänteistä yhteistyötä tutkimuslaitosten ja koko ruokaketjun kanssa tarvitaan myös kansanterveyden edistämiseksi.*

Laadukkaan ja monitieteisen perus- ja jatkokoulutuksen turvaaminen on edellytys kilpailukykyiselle, ammattitaitoiselle ja houkuttelevalle ruokaketjulle. Koulutuksen määrärahojen vähentyminen näkyy myös elintarvike- ja ruoka-alalla, jossa jo tällä hetkellä on puutetta osaavasta, alalle koulutetusta työvoimasta. Vahva osaaminen esimerkiksi raaka-aineista tai teknologioista mahdollistaa uusien pitkälle jalostettujen katteellisten

tuotteiden kehittämisen. Suomessa pitää turvata se, että koulutetaan riittävästi elintarvikealan raaka-aineiden, materiaalien ja prosessien osaajia eri tasoille.

Elintarvikealan säädösympäristö on laaja ja siksi mahdollisimman hyvät valmiudet elintarvikevalvontaan tulee varmistaa nykyistä laajemmalla koulutuspohjalla. Lisäksi on oletettavaa, että kasviperäisten ruokien kulutuksen kasvaessa on tarvetta tuntea hyvin sekä kasvisten että viljojen koko tuotantoketju, valmistuksen teknologiat, talousmuuttujat ja riskit. Maatalous- tai elintarvikealan koulutustausta helpottaa myös neuvontatyötä osana viranomaistoimia.

> *Valmisteilla oleva maaseutuviraston ja Eviran yhdistäminen sekä maakunta- ja sote-uudistukset mahdollistavat aikaisempaa paremmin virastojen sekä ympäristöterveydenhuollon valvojien erikoistumisen. Myös tähän tarpeeseen tarvitaan monitieteistä elintarvikealan valvonnan ja hallinnon koulutusta.*

Tiedon lisääntyessä tutkimusvaatimuksia tulee yhä enenevissä määrin, jolloin myös analytiikan tarve lisääntyy. Toimijoiden sekä viranomaisten osaaminen sekä resurssit tulisi turvata myös kemiallisen turvallisuuden seurannassa. EFSA tarvitsee yhä enemmän tietoa ja niitä tulisi kerätä myös Suomesta. Viranomaisten olisi hyvä johtaa projekteja ja EU:sta tai kansallisesti tulisi rahoittaa turvallisuustutkimuksia ja analyysejä.

> *Kansallisen analytiikka-osaamisen sekä analyysien tekemisen osaamista tulee kehittää. Näin myös analytiikkaan suunnatut rahavirrat kääntyvät Suomeen. Kriisitilanteissa Suomelle tulee olla valmiudet tehdä tarvittavat ruokaturvallisuuden takaavat analyysit.*

Alan yhteiskunnallisen merkittävyyden takia elintarvikeketjuun tulee suunnata julkisia tutkimusvaroja. Kehitysohjelmissa tulee keskittyä tuotannon päälinjojen menestymiseen ja kehittymiseen. Elintarviketutkimusstrategia tulee päivittää ja ETL osallistuu tähän työhön mielellään.

Suomalaisen ruokajärjestelmän yhteistyöstä

Ministeri Tiilikainen kuvaa ruokapoliittista selontekoa ”yhteisen tekemisen strategiseksi asiakirjaksi”. Ruokapoliittinen selonteko ja sen ohella valmistunut elintarvikeketjun kilpailukykyselvitys ovat prosessina olleet suuressa määrin yhteistä tekemistä. Maa- ja metsätalousministeriön avoin ja vuorovaikutteinen valmisteluprosessi ansaitsee kiitoksen.

Yhteistyö ruokaketjussa on kehittynyt viime vuosina paljon. Yhteistyön toimivuus osana suomalaisen ruokajärjestelmän kilpailukykyä korostuu epävakaina aikoina enemmän kuin koskaan. Yksikin uusi työpaikka tai investointihyödyke edellyttää usean toimijan yhteistyötä. Kukaan ruoka-alalla ei pärjää yksin ja siksi ETL kannattaa lämpimästi ministeri Tiilikaisen ilmoitusta siitä, että selonteon toimeenpanosuunnitelma tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa.

Lopuksi

Laadukkaiden ja kilpailukykyisten raaka-aineiden saanti on kotimaiselle elintarviketeollisuudelle ja koko yhteiskunnalle elintärkeä asia. Kilpailukykyinen ja kannattava elintarviketuotanto pitää yllä kansallista huoltovarmuutta. Kansakuntana toimimme vastuullisesti, kun turvaamme oman ruokatuotantomme ja hyödynnämme luonnonolosuhteemme meille parhaiten soveltuviin tuotantosuuntiin.

Ruokapoliittisen selonteon keskeisimpiä yhteiskunnallista ja taloudellista hyvinvointia lisääviä toimenpiteitä ovat.

- Vientiosaamiseen, vientiä tukevaan viranomaisresursointiin ja FoodFromFinland-elintarvikevientiohjelman jatkuvuuteen panostaminen
- Aktiivinen maatalous- ja kauppapolitiikka sekä panostukset sisämarkkinoiden toimivuuteen
- Sääntelyn rooli osana kansallisen kilpailukyvyn parantamista ja itsesääntelyn mahdollisuuksien tunnistaminen
- Resurssitehokkuuden seurannan ja mittariston kehittäminen
- Ruokapoliittisen talouslaskelman laatimista sisältäen myös ravitsemuksen edistämisen taloudellisten ohjauskeinojen arvioinnin
- Viranomaisvalvonnan riskiperusteisuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen ja sen valtakunnallisesta yhtenäisyydestä huolehtiminen
- Ruokajärjestelmän tutkimuksen ja laadukkaan sekä monitieteisen koulutuksen varmistaminen

Kunnioittaen

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Heikki Juutinen
toimitusjohtaja